Hovrätten höjde skadeståndet till svårt slagen kvinna

Grov misshandel, men ingen skärpning av straffet

Grov misshandel i stället för vanlig misshandel – men ingen skärpning av straffet.

Så lyder Åbo hovrätts dom i ett uppmärksammat mål där en ung kvinna slogs medvetslös av sin tidigare pojkvän den 1 januari 2008.

Grovt brott. Strängare straffrubricering, höjt skadestånd – men ingen skärpning av straffet. Så lyder Åbo hovrätts dom i ett uppmärksammat misshandelsmål när en ung kvinna fick ansiktet sönderslaget av sin tidigare pojkvän under nyårsnatten för två år sedan. Bilden är arrangerad. Foto: STEFAN ÖHBERG

Det väckte stor uppmärksamhet när Ålands tingsrätt i december 2008 dömde den unga mannen till 8 månaders fängelse för misshandeln – maxgränsen för att få straffet omvandlat till samhällstjänst – och det straff han fick var i praktiken 200 timmars samhällstjänst.

Landskapsåklagare **Jens-Erik Budd** överklagade domen till hovrätten med motiveringen att både straffrubricering och straff var för lindriga med tanke på den skada offret hade åsamkats. Enligt åklagaren begicks brottet på ett synnerligen rått och grymt sätt och kvinnan fick svåra kroppsskador. Åklagaren ville att brottet skulle betecknas som grovt och att straffet skulle skärpas.

Grov misshandel

Hovrätten går i sin dom noggrant igenom om kriterierna för grov misshandel uppfylldes när mannen först slagit kvinnan i sin egen bostad och därefter sökt upp henne i hennes bostad på natten och misshandlat henne allvarligt.

Mannen hade knuffat in henne i hatthyllan så att hon ramlat, gripit tag i hennes hår och slagit det första slaget när hon satt för att sedan dra ut henne på golvet och fortsätta slå när hon låg på golvet medan han stod ovanför henne.

Hon uppfattade 5-7 mycket kraftiga slag men sa i rättegången att slagen kunde ha varit betydligt fler eftersom de kom väldigt tätt. Slagen hade riktats enbart mot ansiktet och kvinnan hade förlorat medvetandet. Hon uppskattade att hon varit medvetslös 20-30 minuter. Hon visste inte när mannen hade lämnat lägenheten.

Svåra skador

Av läkarintyg framgår att kvinnan fått näsfraktur och multipla ansiktsfrakturer, sår, blåmärke och spräckt trumhinna. Hon fick bestående men – bortfall av känsel i höger ansiktshalva, hörselnedsättning på höger öra och sned näsa. Hon har värk i ansiktet som är hoplappat med titanplattor och skruvar i kindben och käke. Hon har också ett nät under och bakom höger öga för att hålla det på plats i ögonhålan som krossades.

Hovrätten kommer fram till att brottet är grovt, sett till helheten. En försvårande omständighet var att mannen hade slagit kvinnan i hennes lägenhet där hon inte haft någon möjlighet att få hjälp.

Flera tidigare domar

Beträffande straffmätningen konstaterar hovrätten att mannen dömts till böter för tre tidigare fall av misshandel och att han fått villkorligt fängelse och samhällstjänst för två vanliga och en grov misshandel.

Hovrätten konstaterar att en lång ovillkorlig fängelsedom är motiverad för den grova misshandeln av kvinnan, men kommer trots det fram till att straffet på åtta månaders fängelse är tillräckligt och att det kan avtjänas som 200 timmar samhällstjänst. Som orsak uppges att de olika misshandelsfallen avgjorts vid olika tillfällen i stället för att handläggas på samma gång.

Däremot höjer hovrätten det skadestånd som mannen ska betala till kvinnan. I tingsrätten tilldömdes hon 5.000 euro för sveda, värk och tillfälligt lidande, ett belopp som hovrätten höjde till 10.000 euro. Ersättningen för bestående kosmetiskt men höjdes från 1.000 till 3.000 euro.

Tingsrättens skadestånd för bestående men – 14.400 euro – kvarstår. Kvinnan ersätts alltså med totalt 27.400 euro.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Åklagaren vill att HD prövar domen

Ledande landskapsåklagare Jens-Erik Budd går troligen vidare till Högsta domstolen för att få Åbo hovrätts dom prövad.

– Den följer inte lagen, säger han.

Åklagaren är nöjd med att hovrätten skärpte straffrubriceringen till grov misshandel men är kritisk till att fängelsestraffet inte förlängdes.

– Minimistraffet för grov misshandel är ett års ovillkorligt fängelse. Hur kan hovrätten då döma mannen till bara åtta månaders fängelsestraff?

Hovrätten har enligt åklagaren gjort en olaglig tillämpning av den straffjämkningsparagraf man hänvisat till när båda de misshandelsmål som mannen åtalades för 2008 handlades skilt i stället för på en och samma gång.

– I strafflagen står det uttryckligen att sådana hänsyn kan tas när det handlar om tidigare ovillkorliga fängelsedomar. Nu har hovrätten gett strafflindring för en tidigare villkorlig dom, utan att det står någonstans i lagen att man får göra det, säger Jens-Erik Budd.

Hans bedömning är att om mannen hade dömts samtidigt för två fall av grov misshandel så borde minimistraffet i praktiken ha blivit två års ovillkorligt fängelse.

– Nu blev det i stället en villkorlig dom omvandlad till samhällstjänst, och det tycker tydligen hovrätten är bra.

Går till HD

Tänker du gå vidare till Högsta domstolen?

– Det måste jag nog göra. Det är konstigt att domstolen måste hitta på krångliga motiveringar för att hålla en person utanför fängelset.

Till högsta instans. Ledande Jens-Erik Budd är missnöjd med Åbo hovrätts straffmätning mot mannen som misshandlade sin förra flickvän på nyårsnatten 2008. Straffet skärptes till grov misshandel men straffet blev inte strängare. Åklagaren går troligen vidare till Högsta domstolen. Arkivfoto: ERKKI SANTAMALA

Budd är allmänt kritisk till det som han ser som en trend i dag.

– Det tycks vara så att det helst inte ska dömas ut fler ovillkorliga fängelsestraff i det här landet.

Varför det? Är fängelserna fulla?

– Det finns en klar misstanke om ekonomiska skäl. Det kostar att ha folk i fängelse.

Nya verktyg

På senare tid har justitieministeriet via riksåklagarämbetet gett åklagarna nya verktyg som, om de används, leder till att antalet åtal och rättegångar minskar. Exempel på det är medling och begränsning av förundersökning.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Geta spikade sopavgifter

■GETA. Getabornas grundavgift för renhållning blir 79 euro för samtliga hushåll. Det slog kommunfullmäktige fast vid sitt möte i torsdags. Därutöver betalar kommuninvånarna för det avfall som produceras.

Att lämna en åttaliters påse komposterbara hushållssopor till Geta återvinningscentral kostar en euro, brännbart restavfall kostar 10 euro för 150 liter. Farligt avfall samt återvinningsavfall lämnas utan extra avgift, däremot får man betala för att bli av med deponirester. (ak)

Omröstning om viceordförandepost

■GETA. **Dan-Johan Dahlblom** fortsätter som ordförande och **Camilla Andersson** som viceordförande i Geta kommunfullmäktige även 2010. Det beslöt fullmäktige vid sitt möte i torsdags. Andersson vann en omröstning om viceposten med fyra röster mot **Yngve Österlunds** tre.

För kommunstyrelsen blev det omval över hela linjen: **Ingvar Björling** ordförande, **Kjell Berndtsson** viceordförande, **Gerd Bergman**, **Ronald Källström** och **Gunnel Nordlund-White** medlemmar. (ak)

Ökat stöd till varv föreslås

■STX-varvet i Åbo har få beställningar på nybyggen. Nu vill varvet ha statligt stöd för att få en spelplan lika jämn som konkurrenterna i andra länder. Det här skriver Hufvudstadsbladet i sin fredagstidning.

Statliga subventioner har i kristider förekommit flera länder. I år har STX Finland beviljats tio miljoner ur statsbudgeten, men varvet säger sig behöva 65-70 miljoner euro. I ett förslag att trygga varvsindustrins framtid föreslår en arbetsgrupp att staten låter bygga fyra oljebekämpningsfartyg.

Martin Lindman, chef för STX Finland, säger att flera finländska rederier står i startgroparna för beställningar. Viking Lines ledning har tidigare aviserat att man behöver förnya sitt tonnage på Åbo-linjen och Eckerökoncernen har färjor med 30 år på nacken.

– Vi vill att staten ger det man kan ge i stöd till varven, säger vd **Nils-Erik Eklund** till tidningen.

Eklund är nöjd över att förslaget till ökat varvsstöd läggs fram, men vill inte spekulera i om de föreslagna åtgärderna är tillräckliga för att få rederiet att snabbt fatta beslut om nybyggen. (mt)

Nio sökande till apotekstjänst

■Mariehamns centralapotek söker ny apotekare och nio personer har sökt tjänsten. Det är **Linda Artell**, **Kerstin Carlsson**, **Johan Ek**, **André Eriksson**, **Susann Franzén**, **Tapio Heilala**, **Susanne Lindberg**, **Ylva Lindström** och **Ingrid Wiberg**. Både Ek och Heilala är apotekare, övriga provisorer.

Fimea, säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, fattar beslut inom några månader. Innan dess ska Ålands landskapsregering ge sitt utlåtande. (mt)